

Непотпуне информације министарке правде

Драјана
Бољевић*

Интервјуу
од 11. мар-
та о. г. минис-
тарка правде
изнела је низ
неистинитих

и непотпуних информација. Пођимо редом. Чињеница да је радна група у којој су биле судије, тужиоци и професори уставног права 2014. сачинила Правну анализу уставног оквира о правосуђу не значи да је та анализа садржински била полазна основа у досадашњем процесу промене Устава. Ову анализу, са којом се иначе слаже цело судство, министарство је сакрило од очјигавности, а Радни текст амандмана јој је потпуно опречан. О томе сведоче коментари Врховног касационог суда, Високог савета судства, Друштва судија, као и јавне изјаве чланова радне групе Драгомира Милојевића, професора уставног права Ирене Пејић и Дарка Симовића и моје.

Супротно министаркиној тврдњи да ни у једној држави у окружењу не постоји тело које директно бира судије, а да су његови чланови у већини судије, у већини држава које имају судске савете судије су већина у саветима који директно бирају судије, нпр. у Италији, Шпанији, Румунији, БиХ, док су то искључиво судије у Литванији, Бугарској, Грчкој и Кипру.

Непотпуна је и нетачна тврдња да Народна скупштина сада бира девет чланова Високог савета судства, а да ће их по предлогу бирати свега пет из реда истакнутих правника, што је наводно доказ да се смањује утицај законодавне власти. Тренутно свих 11 чланова ВСС бира скупштина, али судије чине већину од седам чланова. Предложена решења смањују број чланова ВСС са 11 на 10, број судија се смањује на пет, док ће скупштина бирати пет чланова. За разлику од досадашњег решења, председник ВСС неће бити судија и имаће одлучујући глас када су гласови чланова изједначени. Овим је омогућено да ВСС

донесе сваку одлуку без иједног судијског гласа. Пошто ће „политички“ чланови ВСС увек моћи да прегласају судије, политички утицај на ВСС се не смањује, већ се повећава. Није тачно ни да члан ВСС не може бити посланик. Предложено решење, осим да је правник, не прописује ниједан критеријум, па члан ВСС може постати посланик, актуелни политичар или министар. Стандарди захтевају да члан савета буде именован на основу своје стручности, искуства, разумевања правосуђа, способности да донесе одлуке, схватања независности и да не буду актуелни политичари.

На питање шта мисли о наступима свог помоћника Бацковића, с обзиром на то да омаловажава судије и тужиоце и у ТВ наступима, министарка објашњава да критика не значи омаловажавање нетачно наводећи да су судије и тужиоци напустили округли сто у Новом Саду због упућене примедбе. Забрињавајуће је њено разумевање за упорно потпиривање неповерења у судство (судије одузимају децу и истерују људе из станова), ниподаштавање идеје независности судства, јавне претње судијама да ће им са задовољством нанети штету, зато што се тиме директно заговара укидање владавине права у Србији. Део учесника је напустио догађај да би спречио физички напад на судију и из протеста због изостанка реакције модератора – помоћника министра на претње и уношење учесника расправе у лице судији.

Тврдња да је већина садашњих судија изабрана у време једнопартијског система, апсолутно је нетачна. Судије су реизабране 1992. г. након увођења вишестраначја, тако да ниједан судија у Србији није изабран у једнопартијском систему већ 26 година. Посезање за овим аргументом као да најављује поновни реизбор.

Нетачно је да Правосудна академија неће одабиром кандидата за по-

лазнике почетне обуке вршити избор будућих судија и тако преузети улогу ВСС. Амандмани прописују да за судију у одређеним судовима може бити изабрано само лице које је окончало посебну обуку у институцији за обуку. Јасно је да се селекцијом полазника коју изврши институција за обуку, а то је засад само Правосудна академија, унапред врши селекција оних који ће постати судије, јер ће само од њих ВСС моћи да изврши избор. Како год да се таква установа назове, суштински ће бити под контролом политичара.

”
Чињеница да је радна група у којој су биле судије, тужиоци и професори уставног права 2014. сачинила Правну анализу уставног оквира о правосуђу не значи да је та анализа садржински била полазна основа у досадашњем процесу промене Устава

Прича о обуци као уставној категорији наводи на закључак да у Србији не постоји обавезна обука што није тачно. За судију или тужиоца у Србији може бити изабран само правник који више година обавља послове у суду, тужилаштву, адвокатури итд., положи правосудни испит и потом ради још најмање две или три године. Потребна за обуком је неспорна и зато је Друштво судија 2001. заједно са владом, основало Правосудни центар, претечу академије. Тренутно у Србији постоје два начина обуке

за будуће судије и тужиоце: менторски, кроз рад, као у Аустрији и Немачкој, и у академији, која постоји тек од 2010. Сама чињеница да се за подизање академије на уставни ранг боре само њени представници, они који су је завршили и Министарство правде, оправдава став целокупне науке и струке да је академија данас траса политичког утицаја на правосуђе.

Потпуна и најважнија информација је да су против предложених амандмана сви наши најзначајнији професори уставног права и теорије државе и права и да нема ниједног ко их је подржао, Врховни касациони суд, Високи савет судства, Државно веће тужилаца, апелациони судови у Београду и Крагујевцу и сви судови који су уопште одржали седницу о амандманима, Друштво судија Србије, Удружење тужилаца Србије и још преко 20 удружења која се годинама баве људским правима и правосуђа. Сви траже повлачење амандмана. То треба знати.

*Председница Друштва судија Србије

► Прилози објављени у рубрици „Погледи“ одражавају ставове аутора, не увек и уређивачку политику листа